

Nezapomínat na Boží Slovo

Žalm 119:15-16, Lukáš 1:5-20

Martin Hýsek

9. září 2012

Na úvod přečteme 2 verše z žalmu 119, které sice nebudou přímo textem, na který se zaměříme, ale ukazují na myšlenku, která bude určující pro výklad hlavního oddílu – **Ž 119:15-16**.

Chci dnes hovořit o důležitosti pamatování a nezapomínání na Boží Slovo. Co to obnáší a jak je to důležité, můžeme vidět na příkladu Zachariáše, tatínka Jana Křtitele. Věřím, že dobře známe onu událost, kdy ho navštívil anděl a zvěstoval mu narození Syna, a Zachariáš neuvěřil, za což byl potrestán tím, že na určitou dobu oněměl. Je důležité vidět, že kdyby Zachariáš více pamatoval na Boží Slovo, nemuselo se to stát. Kéž si při studiu Božího slova vezmeme k srdci varování, která jsou obsažena v našem oddílu – **Lk 1:5-20**.

Na úvod evangelia se Duchem svatým inspirovaný spisovatel Lukáš zaměřuje na události předcházející narození Pána Ježíše, a dokonce narození Jana Křtitele, a ještě než čteme o Gabrielově zvěstování, dozvídáme se něco o Zachariáši a jeho manželce. Proto i chci i já, než se dostanu k samotnému tématu, zaměřit na Zachariáše, protože jak uvidíme, je to důležité. Písmo o těchto dvou manželech praví, že *byli spravedliví před obličejem Božím, chodíce ve všech příkázáních a spravedlnostech Páně bez ouhony*. (Lk 1:6) Jaké úžasné svědectví. Jak píše John Gill a i další komentátoři, nebyli spravedliví jen před lidmi jako farizeové, ale i před Pánem Bohem. Samozřejmě tím není myšleno, že by byli bezhříšní nebo že by se ospravedlnili před Pánem Bohem na základě svých skutků; Lukáš nám zde ukazuje, že zbožnost Zachariáše a Alžběty byla hluboká a příkladná a nesla ovoce v jejich životě, i přesto, že jim Pán Bůh nedopřál mít děti. Nikde nečteme o žádných výčitkách nebo reptání, ale o oddanosti a svatém životu.

Na úvod se také evangelista výslovně zmiňuje, že žili za dnů Herodesa krále. I toho je důležité si všimnout. Herodes byl bezbožný král. Jistě všichni dobře známe události spojené s narozením Pána Ježíše, kdy se ho chtěl Herodes zbavit a proto nařídil v Betlémě zavraždit všechny děti do dvou let věku. Svatá historie - jak naši předci výstižně nazývali události zaznamenané v Písmu - nás učí, že v dobách vlády bezbožných králů kvetla bezbožnost v celém národě. Doba krále Heroda nebyla výjimkou (**Mt 2,1-3**). Vidíme, že když mudrci řekli o narození Mesiáše, krále Židů, zarmoutil se Herodes, a celý Jeruzalém s ním. Obyvatelé Jeruzaléma reagovali na zprávu o Mesiáši stejně jako Herodes – to nám ukazuje, že jejich zbožnost asi nebyla o moc jiná, než zbožnost krále Heroda.

Abychom se vrátili k Zachariášovi – z Písma se dočítáme, že byl zbožný a spravedlivý, a to

v době bezbožnosti. Takových, jako on, nebylo tenkrát mnoho. Kéž bychom jako Zachariáš vynikali zbožností v naší době apostázie. Nicméně přes všechny své kvality, když za ním přišel Gabriel, nepamatoval dostatečně na Boží Slovo a projevil nedověru. Je to velké varování. Písmo praví, že *kdo se domnívá, že stojí, hleď, aby nepadl*. (1.Kor 10:12) Nedověra a nepamatování na Boží Slovo nehrozí jen liberálním, světským a kompromisujícím křesťanům, ale všem, i těm nejlepším. Kéž si to vezmeme k srdci.

Když Písmo hovoří o zapomínání, většinou to má specifický smysl, zvláštní význam. Zapomínáním se nemíní to, že si někdo neudržel v paměti nějakou informaci. Proroci často opakovali, že lid zapomněl na Hospodina. To neznamenal, že by Izraelci v době proroků už o Hospodinu nic nevěděli, že jim všechno, co dřív věděli o Hospodinu, vypadlo fyzicky z paměti a že kdybychom se jich na Hospodina zeptali, nevěděli by, o čem mluvíme. Znamenalo to, že jejich znalost Hospodina a Božích věcí byla odsunuta stranou tak, že nijak neovlivňovala jejich život – a proto Izraelci, ačkoliv pořád věděli o existenci Hospodina a aspoň v základu o Jeho skutcích, nijak jim to nebránilo v uctívání baalů a provádění pohanských praktik. Když tedy v Písmu slyšíme varování, abychom nezapomínali na Hospodina a jeho zákon, nemíní se tím jen, abychom si udrželi v hlavě určité informace (i když je důležité se učit Boží Slovo zpaměti), ale abychom si připomínali ve správné chvíli to, co již známe, a uvedli to do praxe. Zachariáš znal Boží Slovo jistě velmi dobře. Jestliže někdo chodí ve **všech** přikázáních Páně, tak je nejprve musí **všechny** dobře znát. Neznalost nebo pochyby o pravdivosti Božího Slova nebyl Zachariášův problém. Byl to věrný, biblický věřící. Jeho problém spočíval v tom, že když si měl připomenout jisté pravdy, které jinak dobře znal, ani po nich nevzdechl – a proto selhal. A na co konkrétně tedy Zachariáš nepamatoval?

1. Nepamatoval na důležité biblické doktríny. V dnešní době není v církvi o doktríny velký zájem. Lidé chtějí spíše recepty na to či ono. Chcete-li šťastné manželství, chcete-li zasáhnout lidi evangeliem, chcete-li změnit něco ve svém životě, chcete-li se vyrovnat se zklamáním atakdále, pak musíte dělat to a to a to, a to povede k úspěchu. Pro takové recepty není doktrína často ani potřebná. Vidíme to i na literatuře, která se dnes prodává. Seriózních výkladových knih plných hutného učení Bible je velmi pomálu. O biblické komentáře je pramalý zájem. V Písmu je ale na doktríny dáván vždy velký důraz. Mnoho epištol je psáno tím způsobem, že v první části obsahují učení a v druhé aplikaci. List Římanům obsahuje 11 kapitol solidní, velmi hutné a obsahově bohaté doktríny a 4 kapitoly praktické aplikace. V listu Efezským je to půl na půl. V listu Židům je 11 kapitol doktríny a 2 kapitoly aplikace. Pro správný a zdravý život, který je v souladu s Boží vůlí, je doktrína nezbytná. Nepamatovat na doktrínu znamená sejít z cesty.

Vidíme to i u Zachariáše. Když mu anděl oznámil, že jeho již stará a celý život neplodná manželka mu porodí syna, zeptal se: *Po čemž to poznám? Nebo já starý jsem, a manželka má zstarala se ve dnech svých*. Zachariáš pochyboval o slovech anděla, protože nepamatoval na

doktrínu o absolutní Boží všemohoucnosti. Jistě ji dobře znal. Jak často to Písmo opakuje, jak často se Hospodin sám nazývá Bohem všemohoucím! (mimořádně, o Boží všemohoucnosti velmi hovoří kniha Jób). Jak se píše v Nu 11:22 - *Zdali ruka Hospodinova ukrácena jest? Již nyní uziš, přijde-li na to, což jsem mluvil, čili nic.* Nicméně, když si na to měl vzpomenout a uvěřit, nevzpomenul si. Oč bychom více věřili Pánu Bohu, oč bychom se více modlili, oč bychom více konali, kdybychom dostatečně pamatovali na Boží všemohoucnost. Zapomínání na doktríny Písma vede k nedověře.

2. Nepamatoval na biblické příklady. Kniha Kazatel praví v 1. kapitole 9. a 10. verši: *Což bylo, jest[to,] což býti má; a což se nyní děje, jest to, což se dítí bude; aniž jest co nového pod sluncem. Jest-liž jaká věc, o níž by říci mohl: Pohled', toť jest cosi nového? [Ano] již to bylo před věky, kteříž byli před námi. Ať už prožíváme cokoliv, můžeme si být jisti, že to není nic neobvyklého pro Boží lid v historii i současnosti. Jistě, okolnosti a doba se liší, ale Boží lidé procházejí ve své podstatě velice podobnými věcmi. Jak píše apoštol Petr: *Strážliví buďte, bděte; nebo protivník váš d'ábel jako lev řvoucí obchází, hledaje, koho by sežral. Jemužto odpiřejte, silní [jsouce] u víře, věduce, že tatáž utrpení bratrstvo vaše, kteréž na světě jest, obkličují.* (1.Pt 5:8-9) Utrpení, kterým procházíme, není nic nového či výjimečného. Věrní Boží lidé v historii i v Písmu procházeli tím samým. Písmo je nevyčerpatelná studnice příkladů pro každou dobu a každou situaci. Ti, co mají upřímné srdce před Pánem, v Bibli vždy najdou patřičné příklady pro všechny situace (ostatně, mnoho příkladů by si našli i ti, co nejsou upřímného srdce, ale ti je nejspíš nebudou chtít vidět).*

Ani Zachariáš neprožíval něco, co by bylo pro Pánu věrné lidi úplně nové a neobvyklé. Když uslyšíte popis – staří zbožní manželé, kteří nemohou mít děti, a dostanou zaslíbení o narození syna -kdo se nám vybaví první? Jistě si vzpomeneme na prvním místě na Abrahama. Všichni Židé byli hrdí na to, že jsou potomci Abrahamovi; často až moc, protože spoléhali na to, že je to spasí. Pán Ježíš i Jan Křtitel museli vyvracet tuto falešnou představu. Nicméně chtěl jsem na tom ukázat, že každý Žid znal od dětství Abrahamův život velmi dobře, Zachariáše nevyjímaje. Pro Židy to byla jedna z nejznámějších a nejdůležitějších věcí v Písmu. Zachariáš dobře věděl, že Pán Bůh učinil zázrak a dal Abrahamovi zaslíbeného syna ze Sáry až ve sto letech, a jistě o tom nepochyboval. Ale když mu anděl oznámil, že mu Pán Bůh zamýšlí učinit to samé, vůbec si na biblický příklad nevzpomněl. Místo toho, aby řekl: „Kdo jsem, že mě Pán chce učinit stejný zázrak jako učinil mému otci Abrahamovi? Toho nejsem vůbec hoden. Jak dobrý je Hospodin!“ namítal, že je přece příliš starý. Jak je důležité nezapomínat na biblické příklady, abychom se uchránili nevěře!

3. Nepamatoval na zaslíbení o vyslyšení modliteb. Kolik toho můžeme o vyslyšení modliteb číst v Žalmech! *Žádost ponížených vyslycháš, Hospodine, utvrzuješ srdce jejich, ucha svého[k nim] nakláníš, (Ž 10,17) Nebo nepohrdá, ani se odvrací od trápení ztrápeného, aniž*

skrývá tváři své od něho, nýbrž když k němu volá, vyslychá [jej.] (Ž 22:25) a to je jen jeden příklad z mnoha. Může nám to přijít překvapivé, protože anděl výslovně řekl: Jest uslyšána modlitba tvá. Modlitba má v Písmu velká zaslíbení o vyslyšení. Ne vždy však Pán Bůh vyslychá modlitby hned. Zachariáš se za syna jistě hodně modlil. Jelikož se však nic dlouho nedělo, ztratil naději a přestal se modlit. Jak často polevužeme v modlitbách, když se nám zdá, že se nic neděje – a to mnohem dříve, než zestárneme. Nestalo se nám nikdy, že jsme se přestali za něco modlit a Pán nás zahanbil svou věrností, když vyslyšel modlitby poté, co jsme se již přestali modlit? Písmo nás vyzývá, abychom se modlili bez přestání a neochabovali; a jako podporu nám dává mnohá zaslíbení o vyslyšení modliteb. Pamatování na zaslíbení o vyslyšení modliteb je velmi důležité pro vytrvalost v modlitbách.

4. **Nepamatoval na proroctví.** Je zajímavé, že to, co anděl vyřizoval Zachariášovi, není vlastně ani nic nového, něco, co by byl nad rámec Písma. Oznámil, že se mu narodí syn, že bude nazorejec, Boží zasvěcenec podle Mojžíšova zákona (Nu 6), a že bude tím, o kom prorokoval prorok Malachiáš – **Mal 4:5-6**. Možná bychom si také někdy přáli, aby nás navštívil anděl a vyřídil nám Boží vůli, možná, že nám to připadá jako lepší a jistější způsob, jak se dozvědět Boží pravdu. Ale nezapomínejme na slova apoštola Petra: *A mámeť přepevnou řeč prorockou kteréžto že šetříte jako svíce v temném místě svítící, dobře činíte, až by se den rozednil a denice vzešla v srdcích vašich.* (2.Pt 1:19) V anglické Bibli krále Jakuba je text přeložen, že máme jistější slovo proroctví (more sure word of prophecy). Petr píše o tom, jak byl svědkem proměnění Pána Ježíše na hoře proměnění, ale pak právě upozorňuje, že nějaká zvláštní zjevení nejsou to nejlepší, nejjistější a něco, po čem bychom se měli pít a oč usilovat, protože máme něco lepšího – přepevnou, mnohem pevnější řeč prorockou, Písmo svaté. A Pán Bůh to potvrzuje, když posílá Gabriela k Zachariášovi, protože anděl mu nezvěstuje něco zvláštního, nového, dosud neznámého, ale jednoduše říká, že proroctví z Malachiáše se naplní v Zachariášově synu. Ani anděl nezvěstuje nic, co by nebylo podloženo Písmem. Jaké svědectví o tom, že Písmo svaté je postačitelé zjevení Boží pravdy člověku.

Malachiášovo proroctví o Eliášovi, který má přijít, nebylo mezi Židy nijak neznámé. Když se Pán Ježíš učedníků zeptal: Kým mne praví lidé býti?, učedníci odpověděli: Někteří Janem Křtitelem, a jiní Eliášem, jiní pak Jeremiášem, aneb jedním z proroků. (Mt 16:13-14) Když Židé mylně nazývali Pána Ježíše Eliášem, mínili tím, že je podle nich ten, o kom mluví Malachiáš. Proroctví znali dobře, protože je o něm vyučovali zákoníci. Učedníci se ptali Pána Ježíše: Což to pak zákoníci praví, že má Eliáš prve přijíti? (Mt 17:10) To proroctví bylo všeobecně známé. I Zachariáš ho musel znát a jistě nepochyboval, že ho Pán Bůh vyplní. Přesto na něj dostatečně nepamatoval. Slyšel z Gabrielových úst slova proroctví. Jistě Malachiášovu proroctví věřil, ale v tu chvíli s ním jednoduše nepočítal, a také proto projevil nevěru. Ptal se, podle čeho pozná, že se mu

narodí syn, když jsou oba staří. Znamení před něj však bylo jasně předloženo – stane se to, protože to Pán Bůh zaslíbil ve svém slově a On nemůže lhát. To, co bylo prorokováno, se vždy naplní. Zachariáš však nepamatoval. Věděl o prorokovaném příchodu Eliáše, ale když se tak opravdu stalo, byl tak překvapený, že tomu neuvěřil. Musel jsem myslet na proroctví o druhém příchodu Pána Ježíše. Jak mnoho křesťanů o něm ví a věří, že Pán přijde, ale až se tak skutečně stane, budou překvapeni. Kéž nám dá Pán milost, abychom nebyli mezi nimi.

Pro křesťany je důležité a zásadní znát Boží Slovo, ale neméně důležité je na něj pamatovat a nezapomínat. Připomínejme si velké doktríny Písma, vzácné biblické příklady, mnohá zaslíbení a očekávejme na splnění proroctví. Zapomínání na Boží Slovo má konkrétní důsledky. Chceme-li být nejen posluchači, ale i činitelé, musíme se stejně jako David kochat v ustanoveních Božích, a na jeho slovo nezapomínat. Kéž nám je Pán milostiv, abychom tak činili. Amen.